

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 8-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
S pošiljanjem na dom stane na
mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENECE

== inserati: ==
Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Upraviškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 4 strani.

Beneško katoliško sloven-sko dijaštvo.

Videm, 16. avgusta.

Te dneve, ko slavi širom slovenske domovine svoje praznike naša še mlada, a v svoji mladosti krepka in močna S. D. Z., je treba zaznamovati tudi dva dneva v beneški Sloveniji.

Kar nismo pričakovali, ali vsaj še tako hitro ne, se je zgodilo 10., 11. in 12. avgusta: Beneško katoliško narodno dijaštvo je priredilo svoj prvi sestanek. Dosedaj smo videli zastopnike beneškega dijaštva na naših katoliških shodih in na zborovanjih S. D. Z. Da niso prihajali k nam samo da bi se zabavali med nami, temveč da proučijo naše delo in naše načrte, je najlepši dokaz, ker so si ustanovili letos na praznik presv. Rešnjega Telesa, 26. maja, svoje »Društvo beneških slovenskih bogoslovcev in dijakov« in njih geslo je: Z Bogom in z Marijo — za beneško Slovenijo!

Namen društva je: 1. vzgojiti svetih, delavnih slovenskih duhovnikov; 2. krepiti med ljudstvom sveto vero in budit narodno zavest.

Sedaj je nastopilo torej to mlado D. B. S. B. I. D. samo v svoji domovini in je pokazalo, da je v njem moč in smisel, kako delati med ljudstvom. Za svoj sestanek so si izbrali prijazno gorsko vas Matajur, na pobočju hriba z istim imenom. V praznično okrašeni dvorani si spoznal na prvi pogled, da so beneški Slovenci verni katoličani, navdušeni Slovenci in zvesti podaniki Italije, ker papeške, slovenske in italijanske zastave so te pozdravljale v nekaki harmoniji. Po stenah pa so bili napisani: Vse za vero in domovino — Živio sveti Oče Pij X.! — Živeli naš nadškof Anton Anastazij! — in pa: Naj pride še sila peklena da ne uniči slovenskega roda!

Kljub slabemu vremenu se je zbralo že 10. avgusta zvečer do 40 bogoslovcev in dijakov in osem duhovnikov iz bližnjih in tudi bolj oddaljenih krajev. Pozdravni večer je začel ob osmih. Govoril je tov. bogoslov. A. Cenčič iz Cenebole, predsednik društva. Razložil je namen združenja beneškega dijaštva in povdarjal, da ne obupati, čeravno se oglašajo in se bodo oglašali nasprotniki društva od vseh strani. Končal je z besedami: Bratje, mi stojimo trdno,

kakor zidi grada, črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada!

Sledili so kratki govori v raznih dialektih. Nato je zapel dijaški zbor več slovenskih pesmi, ki so jako vplivale na ljudstvo, ki se je precej številno udeležilo tega večera.

Dne 11. avgusta ob 6. uri zjutraj sveta maša in skupno obhajilo bogoslovcev in semeniščnikov. Med sveto daritvijo so peli slovensko »Bog pred Tvojim veličanstvom« in po obhajilu: »O srečna duša, blagor ti«, mešan zbor. Ob 7. uri tajna seja. Šlo se je za: a) ureditev društvenih stvari in razna poročila in nasveti tov. odbornikov; b) vpisovanje novih članov in c) volitev novega odbora, ki se je konstituiral tako: tov. bogosl. Peter Hvalica, predsednik; tov. Konstantin Novak, tajnik; tovariš Černoja Peter; tov. Miha Anton, tov. Cenčič Anton, odborniki. — Po tem sestanku je bila slovesna sveta maša in cerkveni govor č. g. J. Škurja.

Ob 10. uri zborovanje. Otvoril ga je tov. bogosl. Hvalica. Pozdravil je navzoče in tožil, da nas večina duhovščine ne razume in da se ni zato udeležila zborovanja v večjem številu. Povdarjal je, da kljub vsemu nasprotovanju ne jemamo od započetega dela, ker — Dio lo vuole. — Sledilo je čitanje društvenih pravil. Nato dvojno predavanje. Tovariš Miha je govoril o potrebi in koristi združenja beneškega dijaštva s posebnim ozirom na delo v njegovi ožji domovini, kjer se ljudstvo svoji narodnosti jako odtuja. Povdarjal je, da je bilo dosedaj nemogoče storiti kaj za povzdigo domačega jezika, ker se Slovenci niso poznali niti sami med seboj. Slovenci ob Teru in Slovenci ob Nadiži (enako dijaki) so si bili popolnoma tuji, tako da so zvali prvi druge »tistarje« in drugi prve — »čudne Slovence«. Ob koncu je prosil, naj jim nadižki Slovenci podajo roko.

Nato je govoril tov. bogosl. Hvalica o delu, ki jih čaka kot duhovnike, kot Slovence in kot italijanske državljane, o dolžnostih, ki jih imajo in jim ostanejo zvesti do papeške zastave, slovenske trobojnice in do italijanske trikolore. Kar se tiče zadnjega dela predavanja je povdarjal, da hoče božja previdnost tako, da so pod kraljevino italijansko in da ravno ista božja previdnost veli: obboedite praepositis vestris! Zato — je rekel — moramo biti zvesti tudi tej zastavi.

Opoldne skupni obed, ki ga je prikrbelo društvo na svoje stroške. Zdelo se nam je, da vidimo eno družino pri

obedu; vsi istih misli, istih idealov, vsi bratje, vsi sinovi ene matere Slave.

Popoldne ob 2. uri zabava, ki se je pričela z ustanovitvijo pevskega društva »Matajura«. To društvo ne bo ločeno od D. B. S. B. I. D., ker vsi člani tega bodo morali delati v povzdigo narodnega in cerkvenega petja, le v tem bo razloček, da vstopijo lahko v »Matajura« tudi drugi fantje, ki bodo delali za isti namen. To pevsko društvo nima posebnih pravil niti posebnega odbora, pač pa svojega stalnega pevovodjo, ki si ga izvolijo člani. Sedaj je pevovodja tov. Novak Konstantin. Na programu je bil: 1. Kratak govor, v katerem je tov. Hvalica povdarjal, kako je treba gojiti petje in še posebno delati v povzdigo slovenskega petja v cerkvi in med ljudstvom; 2. opomin k petju; 3. vzgoja mladine na krščanski podlagi, referiral je tov. Peter Černoja. Očrtal je lepo, kako je bilo edinole krščanstvo, ki je povzdignilo narode do prave kulture. Potom tega — je rekel — bomo tudi mi dvignili naše sicer verno beneško ljudstvo, začeti pa je treba pri mladini. 4. »Naša zvezda«; 5. »Na dan!«; 6. Novodobni junak. Anton Miha je humoristično popisoval moža, sicer Slovence po krvi, po duhu pa Laha, ki vodi za nos vse trčinske Slovence in pridiguje po vseh vaseh laški »progress«. 7. »Triglav«, mešan zbor; 8. »Domovini«; 9. »Lahko noč«. — Nato je pozdravil v imenu duhovščine zbrano dijaštvo č. g. Ivan Kruder.

Po končanem sporedu je bil odmor in potem ob šestih nas je vabilo slovesno pritrkovanje zvonov k blagoslovu, pri katerem se je glasilo zopet slovensko petje. Po blagoslovu se je zbralo zopet v dvorani polnoštevilno dijaštvo in nad stotino občinstva, kjer je abiturient Lovrenčič v imenu S. D. Z. pozdravil beneške tovariše in beneško ljudstvo ter razvil potem geslo katoliško-narodnega dijaštva: Z Bogom za narod!

Dijaški zbor je zapel: »Na dan Slovan« in »Liepo našo domovino«, nakar se je vršilo šaljivo srečkanje. Dobitki so bili slovenski molitveniki in tudi druge naše knjige. Ljudstvo je bilo tega vse veselo. Ko so dobilki pošli, je nastopil tov. Zdravljč in nam povedal marsikaj iz zgodovine svoje ožje domovine in o njenem junaku Petru Matajuru, vse v lepem beneškem narečju. Nato so zapeli dijaki še »Naprej!« in »Lahko noč« in večer je bil končan.

Drugo jutro smo odšli na vse zgodaj na vrh Matajurja, kjer stoji visok obelisk in kapelica, vse postavljeno

Christo Redemptori labente seculo — od beneških Slovencev. Deset let stoji torej ta spomenik in pozna se mu že sledovi zime in poletnih streh. V kapelici je pel gospod kaplan Doberlô slovesno sveto mašo, pri kateri se je glasil dijaški zbor. Po maši je odmevalo navdušeno slovensko petje z visokega Matajurja tja dol v beneško Slovenijo in na goriško stran in je zaključilo obenem slavnostne, vesele dneve, ki naj bi bili beneškim Slovincem poroki lepe bodočnosti.

80. rojstni dan našega cesarja.

Cesar Franc Jožef praznuje danes svoj 80. rojstni dan v kopatišču Išlu v krogu svoje družine. Išel je okrašen do zadnjega kotička. Prebivalstvo je kar teknovalo, kako bi pokazalo na zunaj svoja patriotska čustva. Včeraj zvečer so na sosednjih hribih in gorah okoli Išla goreli nešteti kresovi. Na cestah vlada živahno vrvenje, zlasti, ker je z vsakim vlakom prišlo mnogo tujcev od blizu in daleč. Včeraj ob pol peti uri popoldne se je pripeljal v Išel nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Hohenberg. Tekom včerajšnjega dne so prišli v Išel tudi ostali člani cesarske hiše.

Včeraj ob pol šesti uri popoldne, se je predstavljala v cesarski vili v Išlu slavnostna igra, ki jo je za to priliko spisala nadvojvodinja Valerija. Igra ima naslov: Poklonitev alpskih rož.

Med mnogimi odlikovanci je tudi ministrski predsednik baron Bienerth, ki je dobil veliki križ reda sv. Stefana, in načelnik generalnega štaba Konrad pl. Hötendorf, ki je imenovan za barona. Med okoli 400 odlikovanci, ki jih je cesar podelil povodom svojega rojstnega dne, je 150 zlatih zaslužnih križcev s krono, nad 100 viteških križcev Franc Jožefovega reda, 25 redov železne krone III. razreda, 60 Elizabetnih redov in 10 Elizabetnih svetinj.

O cesarjevem jubileju pišejo obširno tudi listi v Nemčiji. Nemško časopisje se pridružuje slavlju avstrijskih narodov.

Včeraj dopoldne je imel dunajski občinski svet slavnostno sejo, pri kateri se je poslalo udanostno brzojavko cesarju.

Cela Avstro-Ogrska praznuje danes slovesno 80.-letnico našega cesarja.

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M. (Dalje.)

»Glej, že spuščajo čolne iz ladje v morje. Nekaj upanja imamo zopet, da se rešimo,« reče Nehušta in hiti z Mirijam s strehe. Med potom naletita na Benonija, ki ga potegneta s seboj in vsi teko, kar morejo skozi zadnja vrata k morju.

Ravno je priplul rešilni čoln blizu obrežja.

»Glejte, to je Kaleb,« reče Nehušta in pokaže visokega moškega, ki je stal sredi čolna in klical: »Benoni, Mirijam, Nehušta, naprej!«

Večkrat so priveslali s čolnom k obrežju in naložili že precej judov, le kakih trideset jih je še čakalo na obrežju. V tem pa so si Sirijci že osvojili vso Benonijevo hišo ter se spuščali po vrveh čez zid na morskno stran. Kmalu jih je bilo toliko, da so napadli čakajoče jude, večinoma ženske in otroke, ter jih brez usmiljenja potolkli.

Mirijam, ki je to videla iz ladje, je omahnila na tla in se glasno zjokala.

»Oh, rešite jih! Ali jih nikdo ne more rešiti?« je vpila. Benoni je sedel poleg nje, voda je tekla z njegove okrvavljene obleke in stokal je: »Moja hiša je porušena, moje bogastvo oropano in moje ljudstvo pobito od poganov!«

»Zahvali Boga, ki nas je rešil,« je pripomnila Nehušta. »Sploh si pa ti sam vsega kriv. Ali te nismo opomnili na vse, kaj je imelo priti?«

Ravno tedaj se pa prikaže pred njima Kaleb, ponosen in zmagozslaven. Benoni vstane in ga objame.

»Poglej svojega rešitelja!« reče hčeri in se prikloni.

»Hvala ti, Kaleb,« je dejala Mirijam.

Benoni pa je pozabil na svojo pri-sego in dostavil: »Življenje, ki si je rešil, je tvoje in kar ostane še imetja, bo tudi vse tvoje.«

»Ded,« zavrne ga Mirijam, »saj zdaj vendar ni čas govoriti o tem. Ozri se v Tir in glej, kako pobijajo tam tvoje prijatelje! — Oh, strašna smrt!«

Kaleb je vzdihnil. »Nehaj, Mirijam. Storili smo vse, kar smo mogli; tako je pač v vojski. Jaz ne morem še enkrat poslati čolnov, tudi ako bi mornarji hoteli poslušati moje povelje. Nehušta, odpelji Mirijam v kabino, da se ne prehladi v mokri obleki. Benoni, kam pa sedaj?«

»K bratrancu Matiji, velikemu duhovniku v Jeruzalemu.«

»Pojdi rajši v Egipt, tam boš bolj varen,« reče Nehušta.

»Kjer ravno tako morijo Jude na tisoče,« odvrne Kaleb porogljivo in pristavi: »No, v Egipt jaz ne morem, ker moram pripeljati to ladjo nazaj v Jafu, odkoder sem poklican v Jeruzalem.«

»Tja in nikamor drugam pojdem tudi jaz,« reče Benoni, »s svojimi hočem zmagati ali umreti. Mirijam gre lahko na varen kraj.«

»Ded, jaz ostanem pri tebi, kakor sem ti obljubila,« odgovori Mirijam.

In odpeljali so se proti Jafi.

Na potu zagleda Mirijam skalnato obrežje in vpraša Nehušto, kje da so sedaj.

»To je kraj, kjer si bila rojena. Na oni skali tam je ležala ladja in tam sem jo pred mnogo leti zažgala. Poglej one črne kose lesa, ki leže napol zakopani v pesku na obrežju; brez dvoma so to rebra one ladje. Toda pojdi, Kaleb nas kliče. Najbrže da izstopimo.«

Res je obstala ladja na obrežju, kjer je prvokrat zagledala luč dneva. Na bregu so našli Jude, ki so jih čakali. Ti ljudje so jih prijazno sprejeli, jim dali vsega, kar so potrebovali,

Ko so bili vsi zbrani na obrežju, se jim je pridružil tudi Kaleb. Bilo jih je kakih šestdeset, ki so odrinili proti Jeruzalemu. Kmalu so dospeli v ono vasico, kjer je Nehušta našla kmeta in njegovo ženo; sedaj pa so vsi prebivalci zbežali, ko so jih ugledali, misleč, da je tolpa roparjev, ki so se klatili po deželi kakor volkovi in ropali ter morili vse, kar jim je prišlo pod roke. Ko so pa videli, da so se zmotili, so se vrnili in molče poslušali zgodbo nesrečnežev, kajti v onih dneh so bile take zgodbe že vsakdanje. Neka suha, zagorela ženska pa je stopila k Nehušti, jo prijala z eno roko, z drugo pa je pokazala na Mirijam in rekla:

»Povej mi, prijateljica, ali je to ono dete, ki sem je dojila?«

Nehušta jo bistro pogleda in reče: »Da, mati, to je Mirijam.«

In stara ženica je deklco vesela poljubila.

Potovali so srečno, kajti z oboroženo stražo dvajset mož, ki je spremljala Kaleb, so bili premočni, da bi seroparji upali napasti jih, in akoravno se je govorilo, da je prišel Tit s svojo vojsko že do Cezareje, niso srečali Rimljanov. Edin njihov sovražnik je bil mraz.

(Dalje.)

Cesarsko slavlje v Ljubljani.

Zelo slovesno praznuje danes Ljubljana osemdesetletnico sivolasega našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Bela Ljubljana si je odela slovesno, praznično obleko. S hiš plapolajo zastave. Prevladujejo častitljive črno-rumene avstrijske zastave, kar je ob cesarskem slavlju popolnoma umestno in pravilno. Sinoči sta priredili mirozov domobranska in belgijska godba. Domobranska godba je primeroma kratkemu času, kar obstaja, zelo dobro svirala. Vojaki so nosili lampijone. Pred godbo so nosili vojski transparent z napisom »Hoch unser Kaiser 1830—1910«. Belgijska godba je igrala tudi pred stanovanjem deželnega predsednika barona Schwarza in pred stanovanjem ljubljanskega vojaškega poveljnika podmaršala Matuška. Pred belgijsko godbo so vojaki tudi nosili lampijone in transparent z napisom »Viribus unitis 1830—1910«. O demonstracijah, ki so jih ob tej priliki priredili izvestni zapeljani frkolini, govorimo na drugem mestu. — Danes zjutraj ob pol 6. sta priredili obe vojaški godbi budnico. Ob pol 8. zjutraj je bila vojaška maša na Slovenskem trgu pred cesarjevim spomenikom. Udeležili so se je deželni predsednik baron Schwarz, deželni glavar dvorni svetnik pl. Šuklje, štacijski poveljnik podmaršal Matuška, generalni major Können, častniki in ljubljanska posadka: bataljon 17. pešpolka, trije bataljoni 27. pešpolka in dva bataljona 27. brambovskega pešpolka. Med mašo so vojaki oddali po bataljonih tri salve, po streljih je igrala »Bog obvaruj« godba brambovskega pešpolka. Po sv. maši so vojaki defilirali pod poveljstvom generala Könnena pred štacijskim poveljnikom podmaršalom Matuško. Mimohod je bil prav dober, splošno pozornost je vzbujala brambovska godba s svojo opravo, ker nosijo godci karabince, medtem ko godci godb. c. in kr. armade niso oboroženi s puškami. — Ob 10. dopoldne je bila cesarska maša v stolnici. Daroval jo je prevzvišeni ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Nad vse slovesna je bila letošnja cesarska maša. Zelo se je odlikoval stolniški pevski zbor, ki je krasno in dovršeno prednael orkestralno mašo. Vso čast in pohvalo zaslužijo vsi, ki so sodelovali, pred vsem voditelj korni vikar Premierl. Cesarske maše se je udeležilo občinstvo v mnogobrojnem številu. Med dostojanstveniki so bili navzoči med drugimi: kranjski deželni predsednik baron Schwarz, dvorni svetnik grof Chorinski; deželo pa so zastopali gospodje: deželni glavar dvorni svetnik Šuklje, deželnega glavarja namestnik baron Liechtenberg, deželni odborniki dr. Ivan Tavčar, dr. Evgen Lampe, dr. V. Pegan in prof. Evgen Jarc; častniški zbor je bil številno zastopan, na čelu mu podmaršal Matuška. Nadalje smo opazili dvorna svetnika Klimenta in Pajka, državnega pravdnika Trenza, ravnatelja ljubljanske tobačne tvornice Prossa in zastopnike vseh ljubljanskih cesarskih uradov. Odvetniško zbornico sta zastopala dr. Papež in dr. Majaron. — Danes zvečer je ob 8. uri v »Unionu« v proslavo vladarjeve 80-letnice vojaški koncert.

Dežela cesarju.

Ob cesarjevi 80-letnici se je predsedstvo deželnega zbora in cel deželni odbor poklonil baronu Schwarzu in mu izročil udanostno izjavo, katero je obljubil deželni predsednik predložiti visokemu prestolu.

Odlikovanja.

Nj. Veličanstvo cesar Franc Jožef je ob priliki svojega 80-letnega jubileja odlikoval: s plemstvom — Henrika Schollmayer — Lichtenberg, gozdni in domenski ravnatelj v Snepergu; z redom železne krone II. vrste — komornika in majorja v p. Nikolaja grofa Chorinskega v Malem Lošnju; z redom železne krone III. vrste vladni svetnik v p. dr. L. Thomann pl. Montalmar v Trstu; z vitežkim križcem Franc Jožefovega reda — dr. Vinko Gregorič, primarija dež. bolnice v Ljubljani; dekana in župnika Franca Hrastelja v Konjicah, tovarnarja Riharda Ježeka v Blanskem, častnega kanonika in profesorja na ljubljanskem učiteljsku Antona Kržiča, podpolkovnika v p. Karola Kastla pl. Traunstadt v Ljubljani, tovarnarja Jakoba Karola Polaka v Ljubljani; za cesarskega svetnika je imenovan načelnik kranjske zveze gasilcev Franc Doberlet; z Elizabetnim redom II. vrste

— Gabrielo grofco Auersperg v Sp. Šiški; z zlatim zaslužnim križcem s krono — mestni fizik dr. Otmar Krajec v Ljubljani; trgovec Franc Omerza v Kranju; župnik Martin Osenjak v St. Petru pri Radgoni; župnik Fr. Volarič v Vrbeniku, župnik Anton Zarli v Volčah; z zlatim zaslužnim križcem — uradni adjunkt mestnega magistrata Franc Barle v Ljubljani; prednica usmiljenih sester Elizabetne otroške bolnice Benigna Zupevc v Ljubljani.

Ljubljanski veleizdajalci ob cesarskem slavlju.

Ljubljansko prebivalstvo ljubi svojega vladarja, tistega avstrijskega cesarja, ki je dal svoji državi ustavo, vladarja, ki se je v svoji nežni mladosti že učil slovanskih jezikov, tistega vladarja, ki zna tudi slovensko. Ljubljana se je že včeraj oblekla v slavnostno obleko. Raz vseh hiš so plapolale zastave. Svojemu vladarju je Ljubljana hvalila v dno svoje duše, ker dobro ve, kdo je bil tisti, ki je takrat, ko se je še tresla vsled podzemskih sil ljubljanska zemlja, ko je bilo vse prestrašeno po grozni potresni nesreči, obiskal razrušeno Ljubljano, obiskaval Ljubljance po šotorih in lopah in navzgal z novim pogumom obupane Ljubljance. Takrat se je Ljubljana ravnala po bodrilnih cesarjevih besedah vžgal iznova pogum, ker so videli svoj vzor v preljubljenem vladarju, tistem svojem plemenitem vladarju, ki dobro pozna bedo in nesrečo, ker je sam doživel pretresajoče žalostne dogodke, ki jih je nosil možato in zato so tudi njegove tolažilne besede bolj vplivale na Ljubljance, ker jih je govoril vladar, ki sam dobro pozna trpljenje.

Mlajši rod to pozablja, pozablja tudi, kaj je Avstrija Slovencem. Nekaj let sem obstoja v Ljubljani tajna ekspozitura velesrbske iredente. Deluje bolj skrivno po izvestnih eksistencah. Velike septembarske izgrede je v veliko škodo avstrijskemu slovanstvu povzročila in tajno vodila velesrbska ljubljanska ekspozitura. Zнала je sicer zakriti svoj pravi namen, ampak danes se to ne da več utajiti. Posrečilo se ji je, da je takrat nekaterim ljudem omrzila avstrijsko misel. Zdaj je velesrbska iredenta še bolj organizirana, kakor pred leti, kar vsi dobro znamo, ampak zopet nismo za to na svetu, da odpiramo oči tistim, ki mnogokrat po izvestnem velesrbskem zarotniškem časopisu niti ne opazijo in ne črtajo mest, ki zavito sramote črno-rumeno zastavo, češ, da nam je tuja.

Sinoči sta priredili obe ljubljanski vojaški godbi mirozov sivolasega cesarja Franca Jožefa I. na čast. Ob tej priliki se je seveda zbrala velikanska množica, ki je spremljala obe godbi. Slavljenje cesarju na čast je izrabila označena ljubljanska velesrbska zarota, da povzroči protiaustrijski kraval. Nekdo je zapustil ta dan Ljubljano, da mu ne more nihče ničesar očitati. Velesrbsko svojat so bodle v oči črno-rumene zastave, ki danes prevladujejo v Ljubljani, v kateri ni bilo še nikoli razobešenih toliko črno-rumenih zastav, kakor ravno včeraj in danes. Komedijska se je pričela takoj, ko je odkorakala domobranska godba iz vojašnice. Peli so »Hej Slovanci, klicali »Živio«. Prevpili so celo godbo. Ko se je vrnila godba po Poljanski cesti v vojašnico, so se vračali manifestanti nazaj po Poljanski cesti. Kričati so pričeli »Živio Hribar!« in veliko jih je tudi bilo, ki so kričali ob priliki, ko se je šlo za slavljenje sivolasega vladarja, velikega dobrotnika Ljubljane: »Živela Srbija!« Zelo jih je tudi skrbelo, kje da igra belgijska godba. Ko so prišli v Stritarjevo ulico, jih je pričela policija razganjati. Seveda kričali so še naprej in se jezili na ljubljansko policijo, ki je hotela in morala skrbeti za to, da ne prevzame smrkolinska sodrga zopet ulice v zakup. Nekaj jih je odšlo, drugi so se pa napotili pred cesarjev spomenik na Slovenskem trgu, kjer je kričala nahujšana množica »Živio Hribar!« To je tak škandal, da si večjega in neumnijšega niti misliti ne moremo. Policija je razgnala Hribarjeve oboževalce s Sodnijskega trga. Zbrali so se na to pred nemško kazino, kjer so zopet kričali pred kavarno »Živio!« in pričeli peti »Hej Slovanci!«, dokler jih ni razpodela policija. Državna policija je poklicala na pomoč tudi orožnike, ki pa niso posredovali, ker je ljubljanska policija že prej razgnala tisto velesrbsko smrkolinsko sodrgo, ki je šla sinoči v boj za Hribarja in za Srbijo v Ljubljani. Ljubljanska policija je nastopala zelo odločno, krepko, in prav je imela. Velesrbska smrkolinska drhal je dobro zabavljala, ker ji je bila

policija prestroga. No, nekaj krepkih, pristnih ljubljanskih, kakor: »pankrti, spat pojte«, »boste šli narazen«, »otroc, spat!«, kakor tudi nekaj »hudičev« je res padlo iz ust izmučenih ljubljanskih policistov, a drugod ob takih prilikah in tudi v svobodni Ameriki in v Londonu padajo policijske gorjače iz kavčuga po buticah demonstrantov, drugod jim kažejo sablje, v sveti Rusiji jih pa pozdravijo, kakor je splošno znano, s salvami. Nekaterniki pravijo, da je postopala ljubljanska policija premalo odločno. Mi se jim ne pridružimo v polnem obsegu, ker so res stražniki odlično in možato in brezobzirno in nepristransko postopali. Tega pa ni kriva ljubljanska policija, če ne zna pravilno razkropiti take sodrge, ki bi se, kakor je rekel neki Ljubljaneč sinoci, lahko razgnala z mokro cunjjo. Preprečila bi se bila ob modernem nastopu policije lahko milo rečeno, zelo netaktna hribarijada pred cesarjevim spomenikom, kakor tudi pred kazino.

Sinočnje dogodke mi zelo obžalujemo, obžaluje jih z nami ogromna večina ljubljanskega prebivalstva. Ljudje so sinoči glasno zabavljali proti velesrbski izdajalski demonstraciji. Samobesbi je bila sicer zelo klavna, ampak bila je. Ljubljana nosi sramoten pečat, da so nekateri nahujskani narodno-delavski smrkolini ob cesarjevem slavlju uganjali hribarijade in srbomanijo. To je jako žalosten pojav, tem žalostnejši, ker je ogromna večina Ljubljane dobro patriotična, a mesto le trpi, ker jo spravlja maloštevilna velesrbska svojat v slab glas pred svetom.

Vlogo ptice noja igra današnji »Slovenski Narod«. Z Dunaja si pusti brzojavljati, da so došla tja brzojavna poročila o sinočnih ljubljanskih demonstracijah, uredništvo pa na prvi strani »modro« dostavlja, da v Ljubljani o demonstracijah ni nič znanega. Na zadnji strani pa le prizna, da bile demonstracije pred kazino. »Narod« je napravil največjo neumnost, ker polkuša zakriti dogodke, ki so se vršili, dogodke, ki jih je razven tiste smrkolinske sodrge že sinoči obsojala cela Ljubljana. »Narod« bi bil storil bolje, da bi bil mlečozobi sodrgi povedal, kar je zaslužila. Ob taki priliki je največja oslarija, če igra časopisje skrivalnice. Kar je bilo je bilo. Dolžnost časopisja je, da skrbi zato, da se neumnosti ne ponavljajo.

Vsa mesta po celi širni Avstriji so praznovala 80-letnico cesarjevega rojstva mirno in dostojno, kakor se za tak dan spodobi. Le Ljubljana pod županovanjem Ivana Hribarja ima to prednost, da niti takega slavlja ne more praznovati, ne da bi prirejali znani neznanici, »narodni delavci« in podobna fakinaža škandalov. Reš lep sloves za naše mesto! Bela Ljubljana je po krivdi izvestnih faktorjev čedaljebolj umazana. Seveda, ni to čudno, če pomislimo, da se je v Trstu reklo, da nad Avstrijo je liberalna »narododelavska« organizacija.

Požar v Rogatcu.

Včeraj smo poročali med brzojavkami, da je zjutraj pogorelo slovito štajersko zdravilišče v Rogatcu-Slatini.

Kako je nastal požar?

Govori se, da je neko dekle, ki je uslužbeno v restavraciji, prevrnila ponoči gorečo petrolejsko svetilko. Od druge strani pa se zopet poroča, da je nastal ogenj vsled poškodovanih dimnikov. Ogenj je nastal okoli 3. ure zjutraj. Kmalu po 3. uri se je zbudila najemnica restavracije vsled vpitja pred hišo. Stekla je na hodnik in zaduhala dim. Za zdraviliškim postopjem je videla rdečico od požara. Zbudila je brž osebo, okoli 60. ter vse v istem delu stanujoče zdraviliške goste, kakih 40 po številu, kakor tudi zdraviliško godbo.

Rešilna dela.

Vse je planilo na prosto. Nekateri so bili le napol oblečeni. Streha levega okrilja in pročelja do zdraviliškega salona je bila že vsa v plamenu. Požar se je razširil zelo hitro. Došla požarna bramba je imela jako težko delo, kljub temu, da je bilo vode zadosti v bližini.

Obseg požara.

Požar se je v par trenutkih tako razširil, da se je predvsem skušalo rešiti desni trakt velikega zdraviliškega poslopja, v katerem je kavarna in stanovanja. Po dvurnem naporu delu ni bilo za desni del nobene nevarnosti več. Tem hujše pa je bilo v srednjem traktu in levem krilu. Kmalu se je podrla težka streha in predrla strop. Velika zdraviliška dvorana, ki se je včasih imenovala največja dvorana na Štajerskem, je bila proti jutru popolnoma v razvalinah. Okrašena je bila s krasnimi beneškimi lesenci, dragoceni

nimi stenski deli in marmornatimi stebri. Goreči tramovi, opeka, kamenje pokriva sedaj tla v salonu. Vse, kar je bilo notri, je uničeno. Enako se je tudi zgodilo z veliko jedilnico, čitalnico in drugimi prostori, ki so bili namenjeni občinstvu. Oni, ki so stanovali v pogorelem delu, so rešili samo to, kar so imeli na sebi. Mnogi so izgubili vse svoje dragocenosti, obleke, sploh vse, kar so imeli. Tudi člani zdraviliške godbe so ušli le površno oblečeni ognju. Godala, note in vse je zgorelo v plamenih.

Prepozna pomoč.

Še v teku noči se je skušalo potom zdraviliške pošte brzojavno poklicati sosedne požarne brambe. A uspeha ni imelo nobenega. V nekoliko kilometrov oddaljenem trgu Rogatcu so šele ob 7. uri zjutraj zvedeli, da gori zdravilišče. K pogorišču je odšla takoj tudi rogaška požarna bramba. Da je nesreča tolika, je vzrok temu to, ker se ni moglo obvestiti in sklicati sosednih požarnih bramb. Gasili so včeraj cel dan, današnjo noč in danes, ker svigajo iz tlečega tramovja še vedno plameni.

Koliko je škode?

Škoda, ki jo je povzročil požar, se ceni na pol milijona kron. Zavarovalna vsota pa znaša le 144.000 K.

Zdraviliški gostje.

Izmed zdraviliških gostov ni bil nihče ranjen. Ranjena sta bila le dva ognjegasca, a ne nevarno. Zdraviliški gostje bodo našli v trgu stanovanja in oskrbo, četudi težko. Mnogo gostov je že zapustilo Rogatec. Zdraviliških gostov je bilo 3500. V dopoldanskih urah so tuji tako oblegali poštni urad, da so ljudje morali stati celo na cesti pred uradom.

× × ×

Proti večeru je došel k pogorišču štajerski deželni glavar grof Attems. Prostori, ki jih je uničil požar in ki so namenjeni občinstvu, so bili okrašeni že za cesarsko slavnost. Veliko škodo ima najemnica restavracije, ker ji je uničilo velik del inventarja. Uničene ga ima tudi mnogo živil, ki so došla iz Trsta. Gradca in Dunaja za današnji dan. Pri gasilnih delih so pomagali domačini in tuji. Zdraviliško poslopje se bo moralo sezidati popolnoma novo. Omeniti je treba, da je omenjeno noč gorelo v okolici Rogatca in Slatine še na štirih krajih, kjer pa je povsod povzročila požar strela.

BIENERTHOVE KONFERENCE.

Ministrski predsednik baron Bienenrth je včeraj dopoldne zopet prevzel uradne posle v ministrstvu na Dunaju. Danes dopoldne po slovesni službi božji je imel sejo ministrski svet. V soboto se bodo vršile konference Bienenrtha z voditelji poljskega kluba zaradi vodnih zgradb v Galiciji. Pri teh posvetovanjih bodo tudi navzoči resortni ministri, v katerih področje spada poljsko vodno vprašanje. Razen poljskih voditeljev ni oficijelno nobeden izmed parlamentarcev povabljen k Bienenrthu.

ČRNA GORA — KRALJEVINA.

»Daily Telegraph« piše o Črni Gori zelo simpatično ter pravi, da ta dežela popolnoma zasluži, da se jo povzdigne v kraljevino. Pravi namreč: Ko je bila stara srbska država Štefana Dušana razbita, se je umaknilo krščansko ljudstvo v zadnjo utrdbo — Črno goro. Ta dežela zasluži s zgodovinskega stališča, da se jo odlikuje, ker so bila njena dejanja vedno kraljevska. Ime kneza Nikolaja bo ostalo v zgodovini zapisano z zlatimi črkami, knez sam pa ni nič manj vreden, biti kralj, kot ostali vladarji na Balkanu.

ČRNOGORSKO SLAVLJE.

Med tem ko slave Črnogorci jubilej svojega vladarja, se vrše v Cetinju velike slavnosti, spletkarijo Srbi proti proglasitvi Črnogore za kraljestvo. Peterburška »Rječ« trobi tudi v srbski rog in ji ni všeč, da postane Črnogora kraljestvo, češ, da bo trpela vsesrbska misel, ker sta Belgrad in Zagreb naravnost kulturni in politični središči srbstva kakor Cetinje.

BOJKOT MESA V KORNEUBURGU.

Predvčerajšnjim zvečer se je na nekem dobro obiskanem shodu v Korneuburgu sklenilo, da se začne bojkotirati meso, ker so mesarji izjavili, da bodo meso še podražili. Na občinstvo se je izdal oklic, naj se dva dni vzdrži uživanja mesa, ker se bodo do takrat ustanovile mesnice za prodajo cene nega mesa. Na ta način mislijo prisiliti mesarje, da bodo začeli prodajati sami cenejše.

Kupujte le vžigalice: „V korist omejnim Slovincem“

Dnevne novice.

— **Kaj pa čekaajo?** »Narod« je prinesel dolg članek zoper deželni odbor, češ, da na tako imenitni slavnosti, kakor je bila gasilska slavnost, ni bil zastopan. A to je čisto neresnično. Referent za gasilstvo v deželnem odboru je dr. Tavčar, ki je reprezentiral deželni odbor. K vsaki prireditvi gre dotični deželni odbornik, ki ima referat. Ali dr. Tavčarja ne priznate za odbornika? Enega samega zastopnika imajo v deželnem odboru, pa še tega zaničujejo. Zato pa mi liberalcem povemo: dr. Tavčar v svojem referatu ravno tako zastopa deželni odbor, kakor dr. Lampe ali profesor Jarc ali kdorkoli v svojem. Ne smešite se!

— **Mandić**, istrski poslanec, se je na »slovanskem narodnogospodarskem kongresu« vsajal zoper S. L. S., češ, da so se vsled tega, ker ni bilo zastopnikov S. L. S. na kongresu, zapostavili vitalni interesi kmetovalcev. — S. L. S. je že zdavnej delala gospodarsko za našega kmeta, preden se je kak Mandić spomnil na vitalne interese kmetovalcev in bo delala tudi dalje, ko bo gospod Mandić mirno dalje spal in pustil, da se vitalni interesi kmetovalcev razvijajo dalje brez njega, kakor so se in se bodo.

— **Smešno**. Ivan Hribar je Sokolom v Gabrje poslal brzojavko, v kateri pravi: »Razvijaj krepko svoja krila, sokol slovenski, kajti tvoj polet bode pregnal iz našega ozračja nočne tice!« — Kakšna kruta ironija! Sokoli še v Celje niso smeli in se niti v svoji uniformi niso smeli pokazati v mestu, v katerem se je vršila leta 1896. velika sokolska slavnost, leta 1898. pevka slavnost, leta 1899. pa češki obisk, ampak so morali napraviti ovinek celih 4 kilometrov, da so se zbrali v Gabrju, dasi je zanje interveniral goreči vladinovec, hofrat Ploj. To ni bil nikak polet, ampak plazenje po tleh in Ivan Hribar je s svojim brzojavnim pozdravom hudo osmešil svoje sokole. Spričo takih razmer bo še precej časa trajalo, preden bo sokol razglašal »nočne tice«, saj še celjskim nemškutarjem ni bil kós!

— **Duhovniške spremembe v goriški nadškofiji**. Premeščeni so: čč. gg.: Andrejšek, kurat v Logu, za vikarja v Sedlo; Friderik Kroupa, kurat v Lomu, za kurata v Štanjel; vikar Ferfolja iz Trnovega za kurata v Lom; kaplan Grbec v Kobaridu za excurrendo provizorja v Trnovo; kurat Grilam iz Kobljeglave za provizorja v Nemški Rut; vikar Janez Vuga v Gabrovici za excurrendo provizorja v Kobljeglavo; kurat Fon iz Novakov za vikarja v Zapotok; kaplan Kenda iz Cerkna za kaplana v Kanal; kaplan Kos iz Kanala za kaplana v Cerkno; kaplan Klobučar iz Boveca za kurata v Log. — Nastavljeni so čast. gg. novomašniki: Močnik za kaplana v Bovec; Pisk za kaplana v Črniče.

— **Veliki šmaren** dne 15. avgusta v Vipavi je bil vendar enkrat miren, brez običajnih plesov. Kakor smo slišali, je bilo nekaj šuma v občinski seji, ko je odbornik, g. dekan, vprašal, se bode li dovolil ples ali ne — kajti ako bi se vršil ples — bi cerkvenega shoda v Logu ne bilo. — No, zmerni liberalci so spoznali, da je nevarno zlivati nase ogenj ljudske nevolje — in so odjenjali. Imajo pač prav. — V nedeljo dne 14. t. m. so pa vendar lahko pokazali svojo umetnost v plesu in svojo narodnost v pijači, ko so kakor po navadi v blaženi nemščini narod reševali; za godbo so jim preskrbeli, kakor je bilo iz plakatov razvidno »vipavski junaki«, baje štirje kmečki fantje, kateri so godbo naročili. — Vel. šmaren dan pa je bil enkrat res svet dan. Kakor po navadi, so prihiteli velike množice v vipavsko Marijino svetišče v Log poklonit se Mariji. Cerkveni govor je imel p. Bonaventura — navdušen Orel! Popoldne nam je blažila srca vipavska »Bogomila« s krasno igro »Cvetina Borogradska« in mičnim petjem. Vse uloge bile so mojstrsko izvršene, vsaka hvala je odveč. Pevske točke pog vodstvom g. Vurnika, zlasti »Meglico« Bajukovo je občinstvo toliko aplavdiralo, da se je morala ista trikrat zapeti. G. Čukova nas je očarala s solospievom »Nazaj v planinski raj«. S srečkanjem se je končal dan. Ti »Bogomila« pa rasti dalje, cveti in vscveti!

— **Iz ljudskošolske službe**. C. kr. okrajni šolski svet v Krškem je imenoval izpr. učit. kand. Martina Šterka kot začasnega učitelja na petrazrednici v Krškem, Josipino Jager začas. učiteljico na trirazrednici v Tržišču, supletinjo Marijo Kotnik iz St. Jerneja kot začas. učiteljico na štirirazrednici na Raki in Ano Jak začasno učiteljico v Velikem Podlogu. — C. kr. okraj. šolski svet v Kranju je poveril začasno

vodstvo dvorazredne dekliške šole v Cerkljah učitelju Josipu Jegliču, suplentko Marijo Piškur pa je imenoval začasno učiteljico v Križah pri Tržišču. — C. kr. okrajni šolski svet v Litiji je nastavil začasno učiteljico Angelo Sakotnik iz St. Jurja pod Kumom za začasno učiteljico in voditeljico dvorazrednice v Dolih, za začasno učiteljico na tej šoli pa je imenoval dosedanjo začasno učiteljico v St. Vidu pri Litiji Ano Križ. — C. kr. okrajni šolski svet v Logatcu je imenoval začasnega učitelja v Cerknici Egona Gregoriča za začasnega učitelja na štirirazrednici v Starem trgu in začasno učiteljico v Iga vasi Josipino Martinčič za začasno učiteljico na enorazrednici v Babnem polju.

— **Uradniki južne železnice** so imeli dne 12. t. m. zvečer v Trstu shod, ki ga je sklicalo »Društvo jugoslov. žel. uradnikov« sporazumno s tržaško kraj. skupino »Ö. E.-B.-V.«. Shoda se je udeležilo nad 70 uradnikov in mu je predsedoval gospod Ivan Zorec, predsednik »D. j. ž. u.«, ki je pozdravil navzoče v slovenskem in nato nadaljeval razpravo v nemškem jeziku. Društvi sta sklical shod zato, da uradništvo čuje naravnost od svojih izvoljenih zastopnikov, kaj da se je zahtevalo od uprave južne železnice v uradni seji personalne komisije dne 24. in 25. junija t. l., in kaj da je uprava nato odgovorila dne 20. julija. — O stavljenih zahtevah so obširno poročali člani personalne komisije, gg. pl. Cerva, Mattausch, Sternadt, Posch, Perutz, Rausch, Schmid in Zinzel. Ker generalno ravnateljstvo južne železnice noče odgovoriti pred 1. novembrom, se je po kratki debati enoglasno sprejela sledeča resolucija: »Dne 12. avgusta 1910 v Trstu zborujoči uradniki južne železnice smatrajo v imenu vseh uradnikov tržaškega nadzorništvenega področja za skrajno brezobzirnost od strani tistih činiteljev južne železnice, ki z vednim vtikanjem med upravo in uradništvo ovirajo, da uprava še ni spolnila tistih obljub, ki jih je generalno ravnateljstvo dalo že leta 1907 z okrožnico 385. A. 1907, in ki povzročajo, da uprava še vedno noče poravnati dolga, ki ga je dolžna uradnikom. Zbrani uradniki nalagajo zato personalni komisiji, v katero imajo največje zaupanje, da ista postopa z vsemi sredstvi proti tem škodljivcem uradniških koristi in se vselej opira na uradništvo, ki složno stoji za njo. — Od uprave same pa zahtevajo zbrani uradniki, da se zahtevam, stavljenim v seji personalne komisije dne 24. in 25. junija 1910 takoj in popolnoma ugotovi, in to tem bolj, ker uprava nima z ugoditvijo teh zahtev skoraj nobenih žrttev. — Ako bi se upravičenim zahtevam uradništva ne ugodilo, se bo le-to oprijelo z vso močjo in žilavostjo boja, ki se mu je nalašč vsililo.« — Pripomniti je, da so bile vse zunanje večje postaje v častnem številu zastopane, a da se tržaški uradniki italijanske narodnosti zaradi slovensko-nemških tiskanih vabil shoda niso udeležili.

— **Sorica**. K. s. izobraževalno društvo Selca priredi v nedeljo dne 21. t. m. izlet v Sorico. Spored: 1. Nastop Orlov, 2. Petje, govori, igra »Tri sestre«. Prijatelji in somišljeniki, pojdim!

— **Mengeš**. V proslavo 80-letnice rojstva presv. cesarja priredi izobraževalno društvo v nedeljo, dne 21. t. m. ob pol 4. popoldne veselico z deklamacijo in narodno igro »Revček Andrejček«. Igra je zanimiva in nudi dosti smeha in zabave. — Cirilmetodarji, ki imajo tu svojo podružnico, se pripravljajo na veselico s petjem in predstavo. Liberalnih veselic pa mi seveda ne maramo. — Oklenimo se »Slovenske Straže«, ki smo jo ustanovili 10. julija, in vsi narodno zavedni v Mengšu in okolici naj postanejo njeni člani. Zato priglasite nemudoma svoj pristop poverjenikom da bo tudi to število članov častno, kakor se lahko ponašamo s člani »Apostolstva sv. Cirila in Metoda«, ki zavzema prvo mesto med vsemi na deželi. Pretečeno leto jih je bilo 656 in letos se jih je priglasilo nad 700. — V vseh zadevah se držimo gesla »Svoji k svojim!«

— **V Košani** se je vršil dne 14. t. m. ob veliki udeležbi celodnevni perutinarski tečaj. Pri vseh predavanjih napolnili so poslušalci in poslušalke obširno šolsko sobo ter so z zanimanjem sledili govorom g. nadučitelja Ivana Zupana iz Dolskega, ki je res strokovnjak v perutninarstvu. Perutninarski zadruzi, kakor gospodu predavatelju izrekamo najpristranejšo zahvalo.

— **Cesarjev rojstni dan v Zadru**. Danes je priplulo pred Zader 25 bojnih ladij avstrijske mornarice, da povodom cesarjevega imendana manifestirajo v vodah dalmatinske prestolnice.

— **Samoumor**. Poroča se nam iz Zadra: V torek zjutraj se je ustrelil knjigotržec Stauber, rojen Zadrcan. Vzrok denarne razmere. Pred leti umrl mu stric mu je zapustil premoženja v vrednosti okrog 80.000 kron. Ker je začel razuzdano in razsipno živeti, zapustila ga je pridna in skrbna žena ter se preselila k svojim starišem. Kmalu zatem poročil se je civilno nekje na Ogrskem z židinjko Kurzrock. Ko ga je končno tudi ta zapustila, končal si je s strelom iz lovske puške življenje.

— **Sokolsko slavlje v Sarajevu**. 14. t. m. se je vršila v Sarajevu velika sokolska slavnost v spomin desetletnice tamošnjega hrvaškega Sokola ter je bila ob tej priliki blagoslovljena tudi zastava. Zanimivo je, da se je slavnost vršila v hrvaškem in katoliškem znamenju ter so bili odsotni srbski in srbofilni mohamedanski elementi, pa tudi Zajedničarji. Tudi vlada ni bila zastopana.

— **Otvoritev Društvenega doma v Velenju** se je vršila sijajno ob neobičajno številni udeležbi tamošnjih rojakov na Veliki Šmarni dan. Bil je to pravcati tabor, na katerem so se glasili naši najboljši možje poleg kmečkih posestnikov in mladeničev. Do vrhunca je prikipelo navdušenje, ko je zaorila narodna pesem iz grl čvrstih pevcev naše »Ljubljane«, katera je došla z zastavo in katero so vsi navzoči soglasno burno aklamirali. Podrobnejše poročilo sledi.

Otvoritev »Društvenega doma« v Dol. Logatcu.

Nobeden »Društveni dom« se menda ni sezidal s tolikim naporom, s tolikimi težavami, kakor dolenje-logaški, nobeden se pa tudi ni bolj slovesno otvoril, kakor ta. Slavnost se je vršila samo v popoldanskem obsegu, zato pa je bila toliko živahnejša.

Iz novega, lepo okrašenega Doma, so odkorakali ob pol drugi uri popoldne društveniki, domači in dotedaj že došli Orli ter »Bogomila« — do 40 deklet in do 30 žena v narodnih nošah — z godbo na čelu na postajo čakati gostov, ki so imeli priti z vlakom iz Ljubljane in iz Notranjske. Nad tisoč glav broječa množica se je zbrala na prostoru pred postajo, kjer se je vršil sprejem. Z vznesenimi besedami je pozdravil g. mediciner Tršar v imenu društva došle goste, njim na čelu prevzvišene knegoškofa, ki se je zopet potrudil v našo sredo. S postaje se je vil nato krasen izprevod v cerkev. Za zastavami domačega izobraževalnega društva, Slov. kršč. soc. zveze in Izobraževalnega društva v Borovnici, je korakalo 190 Orlov, za njimi dolenje-logaška dekleta in žene, za temi pa ostali društveniki.

Po litanijah je izprevod zavil v novi Društveni dom, kjer je Prevzvišeni blagoslovil poslopje, nakar se je vršilo slavnostno zborovanje. Najprej je Prevzvišeni razložil pomen, ki ga ima Društveni dom za društvo, potem pa je predsednik zborovanja č. g. kaplan Turšič narisal v krasnem govoru zgodovino postanka novega Doma. Govorili so še nadalje poslanec Gostinčar, o pomenu socialnega dela in socialne izobrazbe, za tem je bodril ljudstvo g. Slavko Ravnikar, dr. Pogačnik in č. domači g. župnik. Med zborovanjem so imeli Orli na telovadišču skušnjo, koj po zborovanju pa se je vršila javna telovadba. Nastopilo je 80 telovadcev. Proizvajale so se poleg rajnega prihoda in odhoda ter prostih vaj, vaje na dveh drogih, bradlji in krogih. Da ne bo poročilo predolgo, se ne smem spuščati v podrobnosti, omeniti pa moram, da je bil nastop Orlov vzoren, kar spričuje navdušeno ploskanje občinstva, ki se je nabralo do tisoč na telovadišču.

Po telovadbi se je vršila na telovadnem prostoru, ki je bil obdan od paviljonov, ljudska veselica. Vladovalo je splošno prav izvrstno razpoloženje in ni manjkalo dobrih dovtipov in veselih pesmi. Posebno pri paviljonih, kjer so stregli gostom vrle dolenje-logaške Bogomile, se je nabralo vse polno občinstva in cel večer se je razlegalo po obširnem veselicnem prostoru veselo prepevanje. Povsod je bilo videti zdravo, pošteno veselje, za kar moramo izreči tu vrlim Bogomilam najtoplejšo zahvalo.

Tako stoji sedaj sredi Dol. Logatca, na prijaznem hričku na sivo skalo zidani Dom, kakor trdna nepremagljiva trdnjava. Sodeč po uspehih 15. avgusta t. l. ki bo ostal z zlatimi črkami zapisan v društveni kroniki, moremo izreči že sedaj sodbo, da bo to pravi ljudski dom, ognjišče prave izobrazbe. Do tega nam pomoz! Bog!

Telefonska in brzajavna poročila.

CESARJEVA 80LETNICA.
Dunaj, 18. avgusta. V celi Avstriji, Ogrski in Bosni se je slovesno praznovala 80letnica cesarjevega rojstva s slavnostnimi službami božjimi, šolskimi slavnostnimi priredbami in ljudskimi slavlji. Veliko se je darovalo in volilo ta dan za človekoljubne namene. Na Dunaju so pokali topovi, celo mesto je v zastavah, na Schmeltzi pa se je brala sveta maša za celo garnizijo, general Albori pa je mesto cesarja vodil parado. V Ischlu so cesarju cestitali vsi člani cesarske rodbine.

ORIGINALNO PROSLAVLJENJE CESARSKEGA GODU.

Dunaj, 18. avgusta. Aviatik inženir Varšavovski je na originalen način proslavil cesarjev god, tako da se je iz Dunajskega Novega mesta z aeroplanom dvignil v zrak in v 50 minutah dospel na Dunaj nad svetoštetanskim stolpom.

MINISTRŠKO DELO.

Dunaj, 18. avgusta. Tu se je danes vršil ministrski svet. V soboto bo ministrski predsednik Bienerth konferiral z dr. Weiskirchnerjem, dr. Dulembo in Poljskim kolom glede kanalskega vprašanja. Baron Bienerth je tudi sklenil sklicati češko-nemške upravne konference, se bo pa preje posvetoval z voditelji čeških strank.

AVSTRIJSKO - ČRNOGORSKA VOJAŠKA KONVENCIJA.

Pariz, 18. avgusta. »Echo de Paris« poroča, da se je med Avstrijo in Črno goro sklenila tajna vojaška konvencija, vsled česar se Srbija črnogorskih slavlji ne udeležil.

ZNAMENITA KATEDRALA POGORELA.

Pariz, 18. avgusta. V Norbonnu je požar, ki je izbruhnil včeraj ob 9. zvečer, uničil znamenito katedralo, stavbo iz 13. stoletja.

POVODNI NA JAPONSKEM.

London, 18. avgusta. Zadnje povodnji na Japonskem so stale 880 ljudi življenja, 106 pa je bilo ranjenih.

SPOR MED BOLGARIJO IN TURČIJO.

Belgrad, 18. avgusta. Baje je Rusija sklenila posredovati med Bolgarijo in Turčijo, da se poravna ostri spor, ki je nastal zadnji čas med tema državama.

UPOR KAZNJENCEV.

Praga, 18. avgusta. Včeraj zjutraj je korakalo 50 kaznjencev prisilne delavnice v Bonico pri Pragi v deželno norišnico, kjer bi morali delati na vrtu. Ko so jim delo odkazali, se je uprl nek kaznjenec povelju in ni hotel delati; ostali kaznjenci so se pridružili zgledu, grozili so paznikom in jih obmetavali s kamni. Nek paznik je potegnil revolver in ustrelil kolovodjo. Kaznjenec je bil težko ranjen. Poslali so po orožništvo, ki pa ni imelo ničesar opraviti, ker so pazniki in sluge norišnice medtem že ukrotili kaznjence. Težko ranjenega kaznjenca so odpeljali v bolnišnico v Prago. Proti pazniku se je uvela preiskava, če je bil upravičen, rabiti orožje.

OKRAJNI SODNIK — VLOMILEC.

Budimpešta, 18. avgusta. Urar Szomboty je presenetil včeraj ponoči nekega moža, ki je hotel vlomiti v njegovo stanovanje. Na policiji so spoznali v vlomilec okrajnega sodnika dr. Vadasdyja. Pred leti je bil Vadasdy eden izmed najuglednejših sodnikov, a je bil pozneje zaradi pijanosti stalno vpokojen. Oddali so ga v norišnico, da preiščejo njegovo duševno stanje.

OČE UMORIL OTROKA.

Berolin, 18. avgusta. V Grunewaldu so našli umorjenega triletnega sina delavca Arturja Schmalke. Oče sam je morilec. Zglasil se je pri policiji ter je povedal, da se je hotel skupno z otrokom usmrtiti. Ko pa je otroku vlival v usta lizol, so na njegovo vpitje prihiteli ljudje. Ves zmešan je zbežal ter ni mogel več izvršiti samoumora. Vzrok temu činu je nesrečno družinsko življenje. Schmalkeja so obdržali v zaporu.

ANARHISTI NA REKI.

Belgrad, 18. avgusta. Uradno se poroča, da je na Reki aretovani Rado Mihajlovič ugleden belgrajski trgovec. Potoval je v Dubrovnik, da bi svojo družino, ki tamkaj biva, spremil domov v Belgrad. Drugi aretovanec Petrič je uradni kraljeve razredne loterije. Pri ravnateljstvu Ungaro-Croate je hotel dobiti kot tajnik belgrajskega pevskega društva znižano vožnjo iz Reke v Kotor za člane omenjenega društva, ki se udeležijo jubilejskih slavnosti v Cetinju. Aretacije so se zgodile na vsak način vsled pomote reške policije.

Ljubljanske novice.

Lj Osebnost. Ministrstvo za uk in bogočastje je pritrilo imenovanju č. g. Janka Mlakarja definitivnim veroučiteljem na mestnem dekliškem liceju v Ljubljani.

Lj Uboj v Štepanji vasi. Odkar se poglablja Gruberjev kanal, nima Štepanja vas in okolica nikoli miru. Tatvine in poverjenja in tepeži so na dnevnem redu. Tudi minuli ponedeljek zvečer so se stepili hrvaški delavci in Hruščanje. Pri tepežu se je tudi streljalo. Pri tem je bil eden lahko, drugi pa težko ranjen. Poslednjega so drugi dan odpeljali v deželno bolnico, kjer so dognali, da je Anton Juričan, doma iz Deseniča na Hrvatskem, kotar Preddraga. Pri današnji sodniški obdukciji se je izkazalo, da ni bil usreljen, ampak ubit. Orožništvo storilce pridno išče in je enega osumljenca že aretiralo. Celo stvar imajo na vesti hrvaški delavci, ki domačine vedno izzivajo.

Lj Poštenjakinja. Pred nekaj dnevi je gostilničarica Marija Didičeva iz Idrije od neke tukajšnje posredovalnice sprejela natakario Ano Ekljevo, rodno iz Celja. Idrija ji pa ni prav nič ugajala, kajti takoj drugi dan je Ekljeva ukradla svoji sonatakarici dva zlata po 10 K ter odšla. Med vožnjo iz Idrije do Logatca pa je tudi neki učiteljica ukradla 16 K vredno pelerino, potem pa neznano kam odnesla pete. Upajo pa, da ne za vedno.

Lj Delavstvo ljubljanske tobačne tvornice je imelo danes prosto.

Lj Umrli so v Ljubljani: Elizabeta Stante, zasebnica, 72 let. — Helena Kveder, najemnica gostilne, 26 let. — Nikolaj Mukavec, hiralet, 55 let.

Lj Vse jim pride prav. Včeraj je v veži Friedlove restavracije v Gradišču neka 35-letna ženska ukradla 6 kron vredno sekuro in 2 kroni vredno svetilko.

Lj Učila, šolske in občinske tiskovine se naročujejo osebno vsak delavnik od pol 5. ure popoldan do 7. ure zvečer v Katoliški tiskarni, III. nadstropje. (Razstavna dvorana.)

Lj Ura se mu je dopadla. Ko je včeraj nek mizarski vajenec pri neki stranki delal, je izmaknil lepo srebrno uro ter jo spravil v skrit kraj v stranski, kjer bi je ne bil mogel nihče zapaziti. Kmalu po odhodu je stranka zapazila, da ni ure in to naznanila policiji. Oškodovana stranka je dobila uro nazaj. Vajenec zanika, da bi bil hotel uro ukrasti in trdi, da jo je vzel le zato, da je nanjo gledal in pravi, da bi jo bil dal neopaženo nazaj v sobo. Če mu bodo to verjeli pri sodnji, je dvomljivo.

Lj Vlom. Te dni je dosedaj še neznan potepuh vlomil v stanovanje Ivana Kencilje ter ukradel 60 kron vredno kolo. Po tatvini je kolo prodal, potem pa neznano kam pobegnil.

Lj V Ameriko se je nameraval odpeljati 18-letni Anton Belič iz Črnomlja ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Nakano pa mu je še pravočasno preprečil na južnem kolodvoru službujoči stražnik ter ga aretoval. Beliča so oddali deželnemu sodišču.

Lj Mestna policija je te praznike aretovala 12 oseb, večinoma vse zaradi razgrajanja. Mesto je bilo sicer veselo in dostojno, je aretovanci so se morali zaradi nevarnosti nadaljnjih posledic začasno spraviti na varno. Rabuko bi bili pri napovedi policijske ure kmalu uprizarili delavci pri Gruberjevem prekopu, ako bi policija ne bila energično nastopila. Tudi na Taborju sta dva vojaka 27. pešpolka napadla z bodali nekega delavca in ga telesno poškodovala. Drugače je pa povsod vladal mir in red.

Književnost.

* Za romarje v Sveto deželo priporočamo »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani sledeče potopisne knjige:

Woerl, *Kleiner Orientführer*, 2 K 40 vinarjev.

Meyers *Reiseführer durch Palästina und Syrien*, 9 kron.

Baedekers *Reiseführer durch Palästina und Syrien*, 12 K.

Posendorfer, *Vom Donaustrand ins heilige Land*. Gedenkbuch an den II. oberösterreichischen Pilgerzug, vezano 7 kron.

Keppler, dr. Pavel, škof rottenburški, *Wanderfahrten und Wahlfahrten im Orient*, vezano 12 K 60 vin.

Rogaški

Tempel vrelec. Dietetična namizna pijača z obilno opijalko kislino. Pospejuje prebavo in izmenno snovi.

Styria zelo koncentriran medicinalen vrelec, priporočljiv pri kroničnem želodčnem kataru, zaprtju, Brightovih ledicah, vrančnik oteklina, jetrni trdnini, slati, snovizmenah, boleznih, katarah dihalnih organov.

Donati zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem črevesnem kataru, obstipaciji, žolčnih kamnih, toščici, trganju, sladkovni bolezni.

Najmočnejši prirodni vrelec magnezijolavberske soli

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
17	9. zveč.	739,0	19,6	sr. szah.	del. obl.	
18	7. zjut.	39,4	15,7	sl. svzh.	oblačno	0,0
	2. pop.	37,9	20,7	sl. jzah.	jasno	

Srednja včerajšnja temp. 20,4° norm. 18,7°.

Urarskega pomočnika in vajenca

sprejme FR. P. ZAJEC, optik in urar v Ljubljani. 3—1

20 do 50 K na dan

lahko vsakdo zasluži z razpečevanjem novega predmeta, ki se rabi v vsaki hiši. — Pošljite v pismu za pošto znamko za 30 vin. in svoj naslov. Josip Batič, Idrija, Kranjsko. 2309

Prihranite vsak dan

4-80 do 24 kron, ako zavzivate železnato vino s kino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani z dnevnim izdatkom 18 vinarjev, mesto kina železnatega vina, ki ne vsebuje več železa, kot navadno vino in kojega bi morali izpiti eden do pet litrov na dan, da bi dovedli organizmu potrebno množino železa, kar bi pa bilo radi alkohola le škodljivo. Politerška steklenica Piccolijevega železnatega vina 2 kroni. — Naročila proti povzetju. 3281

Uradnik

popolnoma več slovenščine in nemškega jezika, z večletno pisarniško prakso in dobrimi spricvali ter lepo pisavo želi nastopiti primerno službo. Ponudbe pod »Uradnik« na upravništvo »Slovenca«. 2366

Za takojšnji nastop se išče 2369 3

hišni sluga

samec ali oženjen brez otrok, ki je zmožen tudi nemščine. Prednost imajo prosilci, ki se razumejo tudi na oskrbo vrta in so že službovali v enakih službah. — Ponudbe naj se pošiljajo na oskrbnišvo graščine barona Borna pri Sv. Ani nad Tržičem, Gorenj.

Enonadstropna hiša

majhna se proda iz proste roke v Rožni dolini štev. 217 pri Ljubljani, ležeča nasproti peka. 2147 8—1

Za slabokrone in prebolele

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino najboljšo sredstvo

4 steklenice (5 kg) franko K 4—BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Novo! Novo!

Trije moški zbori: 1. Bratom Orlom! 2. Straža slovenska, naplan! 3. Slavček.

Uglasbil Josip Sicherl, Ribnica, Dol. Gena 50 vinarjev.

Naroča se pri skladatelju po nakaznici, pošlje se poštne prosto. Dobi se tudi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. 6—1

Hiša (vila)

Radi preselitve se odda takoj v najem vila v Kamniku (Zaprice št. 2)

z dvojce stanovanj, vsako po 3 sobe, kuhinjo, drvarnico, kletjo in skupno pralnico ter zelenjadnim vrtom. Pri hiši je en oral sadnega vrta. — Več se izve pri lastniku Franjo Vidicu. 2240 6—1

Veletrgovina z železnino

»Merkur«

Peter Majdič

Celje

2334 se priporoča.

Prodaja trgovine.

50 let obstoječa, jako dobro vpeljana trgovina mešanega blaga s stalnimi odjemalci, na zelo lepem in prometnem kraju Dolenjske ob glavni cesti Ljubljana - Novo mesto - Zagreb, se radi bolezn

takoj proda

z vso opremo in zalogo blaga. V kraju je poštni in brzojavni urad, železnična postaja v bližini. V kratkem se začne graditi nova železnična proga in je pričakovati velikanskega prometa.

Enonadstropna hiša ima v prvem nadstropju 6 sob s pritlikinami, v pritličju 2 sobi, prodajalno, 3 skladišča, 2 kleti, lep hlev, gospodarsko poslopje in velik vrt. Cena 70.000 kron.

Proda se tudi več lepih njiv in travnikov. Naslov pove upravništvo tega lista pod šte. 1902. 2370 3

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 38 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

Dr. Josip Buh

Vrhnika

ne ordinira od 19. avgusta do 24. septembra 1910.

2345

! Meso ceneje!

Slavnemu občinstvu se naznanja, da se bode od torka, to je 16. t. m. naprej na stojnici gosp. Zana na Vodnikovem trgu poleg Mahrove hiše

prodajalo meso mlade živine in telet

prednje meso kg po 1 K 12 vin.
zadnje meso kg po 1 K 20 vin.

Priporoča se za obilen obisk

ANA ANŽIČ.

Živina se kolje v tukajšnji mestni klavnici pod nadzorstvom gosp. živinozdravnikov.

Zagrebski Franck

priporočujemo kot priznana najboljši pridatek za kavo!

Razglas.

Kranjski šolski svet občina trg in občina okolica Sv. Jurij ob juž. žel. prodajo potom javne ustmene dražbe staro dekliško in deško šolo, kakor tudi hišo, v kateri je sedaj konsumno društvo.

Izključna cena za dekliško šolo znaša 5000 K
za deško šolo 4500 K
in za hišo, v kateri je konsumno društvo 7000 K

pod katero ceno se ne bode prodalo.

Poslopja so v dobrem stanu, stoje v sredini trga Sv. Jurij ob juž. žel. zraven cerkve, zelo pripravna za kako trgovino, obrt, pa tudi za privatna stanovanja.

Ustmena dražba se bode vršila dne 21. avgusta 1910 in sicer za dekliško šolo v novi šoli, soba krajni šolski svet, točno ob pol 9. dopoldne, za deško šolo in hišo, v kateri je konsumno društvo v občinski pisarni okolice Sv. Jurij ob juž. žel. tudi isti dan točno ob desetih dopoldne.

Kot varščino je položiti za vsako poslopje 1000 K v gotovini, ali v hranilnični knjigi, ostanek kupnine je plačati v teku osmih dni.

Natančnejši pogoji se bode objavili pred dražbo.

Za občino trg Sv. Jurij ob j. ž.,

Franc Pisanec, župan,

Za krajni šolski svet **dr. Jos. Povalej,** t. č. načelnik.

Za občino okolica Sv. Jurij ob j. ž.

Jožef Ratej, župan.

IKO Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena **IKO**

se dobi samo pri **H. SUTHER, Ljubljana, Mestni trg**

Lastna tovarna ur v Svici. 2018

Tovarniška varstvena znamka »IKO«.